

รายได้จากการปลูกเลี้ยงเพื่อจำหน่ายดอกกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย

รายได้จากการจำหน่ายดอกกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย ได้แก่การจำหน่ายดอกกล้วยไม้สกุลหวาย ซึ่งตามปกติแล้วผู้ปลูกเลี้ยง สามารถจำหน่ายผลผลิตได้ 3 แห่ง ดังนี้

1. จำหน่ายให้บริษัทผู้ส่งออกกล้วยไม้ การจำหน่ายผลผลิตให้กับบริษัทผู้ส่งออกกล้วยไม้ มีผลผลิตจะได้ราคา จำหน่ายสูง เมื่อ เปรียบเทียบกับการจำหน่ายในช่องทางการจำหน่ายอื่นๆ แต่ผลผลิตที่จะสามารถจำหน่ายให้กับบริษัทผู้ส่งออกนี้ได้ จะต้องเป็นผลผลิตที่มีมาตรฐานทั้งจำนวนดอก และลักษณะของช่อ ผู้ปลูกเลี้ยงส่วนใหญ่ มักมีความประสงค์ที่จะจำหน่ายผลผลิตของตนเองให้กับบริษัทส่งออกให้ได้มากที่สุด เนื่องจากจะทำรายได้ ให้ตนเองอย่างมากและสามารถรับเงินสดได้อย่างแน่นอน เนื่องจากมีการกำหนดราคาไว้ล่วงหน้า ภายในระยะเวลาที่ตกลงกัน ในการจำหน่ายให้กับบริษัทผู้ส่งออกนั้น บริษัทผู้ส่งออกจะทำหน้าที่เป็นผู้ขนส่งกล้วยไม้ จากสวนของผู้ผลิตเองดังนั้นผู้ปลูกเลี้ยง จึงไม่ต้องกังวลในเรื่องของการขนส่ง แต่เนื่องจากการส่งออกกล้วยไม้นั้น สามารถส่งออกได้โดยมีข้อจำกัดหลาย ๆ ด้าน ดังนั้นความต้องการกล้วยไม้ของบริษัทส่งออก ก็จะมีอย่างจำกัด โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว บริษัทผู้ส่งออกมักจะเป็นผู้กำหนดโควตา ให้กับผู้ปลูกเลี้ยงในแต่ละรายในการรับซื้อผลผลิต ของผู้ปลูกเลี้ยงรายนั้น ๆ โดยประมาณแล้วประมาณร้อยละ 40 ของผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายจะจำหน่ายให้กับบริษัทผู้ส่งออกกล้วยไม้

2. จำหน่ายให้กับพ่อค้าขายส่ง การจำหน่ายผลผลิตในแหล่งนี้ นับเป็นแหล่งที่สำคัญที่สุดของการปลูกเลี้ยง การจำหน่ายให้กับพ่อค้าขายส่ง ทำได้ 2 ลักษณะก็คือ ให้พ่อค้าขายส่งมารับซื้อผลผลิตถึงสวนเอง วิธีนี้มักจะใช้ได้ผล ในกรณีที่ผลผลิตมีน้อยและตลาดมีความต้องการมาก พ่อค้าส่งจะมาติดต่อ โดยที่รับซื้อถึงสวนของผู้ปลูกเลี้ยงโดยตรง ราคาที่ได้จากการจำหน่ายนั้นขึ้นอยู่กับตลาดลงกัน แต่ส่วนใหญ่ผู้ซื้อจะเป็นผู้กำหนด ซึ่งจะใกล้เคียงกับราคาตลาด

การจำหน่ายให้กับพ่อค้าขายส่ง อีกลักษณะก็คือการนำผลผลิตไปส่งให้กับพ่อค้าขายส่งเอง วิธีนี้ผู้ขายจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องค่าขนส่ง แต่ก็จำเป็นที่จะต้องกระทำ เนื่องจากผลผลิตมีจำนวนมาก ถ้าไม่สามารถนำออกจำหน่ายได้ ผลผลิตดังกล่าวจะเสียหาย และไม่สามารถจำหน่ายได้ ประมาณว่าร้อยละ 50 ของผลผลิตทั้งหมดผู้ปลูกเลี้ยงจะจำหน่ายโดยวิธีขายส่ง

๑. ขายปลีกให้กับผู้ซื้อรายย่อย ในกรณีที่ผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงมีมาก จนเหลือจากการจำหน่ายให้กับบริษัทส่งออก หรือพ่อค้าขายส่งแล้ว ก็เป็นหน้าที่ของผู้ปลูกเลี้ยง ที่จะต้องหาช่องทางการจำหน่ายผลผลิตของตนเอง การจำหน่ายปลีกให้กับผู้ซื้อรายย่อยจะเป็นวิธีการจำหน่ายผลผลิตที่เหลือนี้ได้ และนอกจากจะสามารถจำหน่ายผลผลิตที่เหลือได้แล้ว ยังสามารถจำหน่ายผลผลิตที่อยู่ในสภาพที่ไม่สมบูรณ์ จนไม่สามารถจำหน่ายให้กับบริษัทผู้ส่งออก หรือพ่อค้าส่งได้อีกด้วย วิธีการจำหน่ายให้กับผู้ซื้อรายย่อยทำได้หลายวิธี เช่น รอให้ผู้ซื้อปลีกรายย่อยมาซื้อที่สวน เมื่อผู้ซื้อมีความต้องการดอกกล้วยไม้ หรืออาจจะจัดกล้วยไม้ให้เป็นกำแล้วนำไปขายที่ตลาด หรือขายเวลามีงานหรือประเพณีก็ได้ ราคาของการจำหน่ายในช่องทางนี้ ผู้ผลิตจะเป็นผู้กำหนดราคาเอง แต่จะได้ราคาไม่สู้ดีนัก เนื่องจากผลผลิตส่วนใหญ่ที่นำมาจำหน่ายโดยวิธีนี้มักจะเป็นผลผลิตที่เหลือคัดทิ้งแล้ว

จากการจำหน่ายทั้ง ๓ ช่องทางดังกล่าวข้างต้น การจำหน่ายให้กับบริษัทผู้ส่งออกจะได้ราคาที่แน่นอน เนื่องจากจะมีการกำหนดราคาไว้เป็นปี จะมีเพิ่มหรือลดบ้าง ก็เล็กน้อย ราคาส่วนใหญ่จะกำหนดไว้เป็นช่อ ส่วนการจำหน่ายในช่องทางที่เหลือนั้น ราคาจะไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับปริมาณของผลผลิต และความต้องการในท้องตลาด โดยทั่วไปราคาในช่วงฤดูร้อน และหน้าเทศกาลต่าง ๆ ราคาจะสูง และราคาจะต่ำลงในฤดูฝน ราคาของผลผลิตที่จำหน่ายให้กับพ่อค้าขายส่งและผู้ซื้อปลีกรายย่อย จะกำหนดราคาเป็นคอร์ยดอก จำนวนช่อในร้อยดอกจะมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับจำนวนดอกในแต่ละช่อ ซึ่งในการจำหน่ายนั้น จะใช้วิธีจำหน่ายคละกันไป เพื่อให้การจัดผลผลิตดูสวยงาม

เพื่อความสะดวกในการคำนวณรายได้ ที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้คัดดอกสกุลหวาย จะทำการคำนวณรายได้ จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เป็นรายได้ต่อช่อ ซึ่งจะจำแนกลักษณะของช่อตามจำนวนดอกดังนี้

1. ช่อสั้น จะเป็นผลผลิตที่มีจำนวนดอกคุดและบานรวมกันไม่เกิน ๘ ดอก
2. ช่อกลาง จะเป็นผลผลิตที่มีจำนวนดอกคุดและบานอยู่ระหว่าง 9-13 ดอก
3. ช่อยาว จะเป็นผลผลิตที่มีจำนวนดอกคุดและบานรวมกันเกินกว่า 13 ดอก

การวิเคราะห์รายได้

ในการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายนั้น ผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงจะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ราคาของการจำหน่ายผลผลิตที่ได้ก็จะแตกต่างกันออกไป นอกจากนี้แล้ว การจำหน่ายผลผลิตลักษณะเดียวกัน แต่คนละช่องทางการจำหน่าย ก็จะได้ราคาจำหน่ายที่แตกต่างกันไปอีกด้วย ในการวิเคราะห์รายได้นั้น จึงจำเป็นที่จะต้องพิจารณาว่าในแต่ละปีของการปลูกเลี้ยงนั้น กล้วยไม้ให้ผลผลิตในลักษณะอย่างไร และเทียบเป็นอัตราร้อยละได้เท่าไร โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับลักษณะของผลผลิตที่ได้จากการสำรวจ

หลังจากทราบอัตราร้อยละของลักษณะของผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงแล้วก็นำอัตรา ร้อยละดังกล่าวไปคำนวณ กับผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงเฉลี่ยต่อต้นที่ทำการสำรวจได้ ก็จะทำให้ทราบว่า กล้วยไม้สกุลหวายในพันธุ์ที่ทำการสำรวจ ให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อต้นในแต่ละปีเป็นจำนวนเท่าใด และผลผลิตในแต่ละปีนั้น ให้ลักษณะของผลผลิตออกมาในลักษณะใด โดยคำนวณให้เห็นถึงผลผลิตที่จะสามารถจำหน่ายได้ ซึ่งคำนวณได้โดยการหักความสูญเสียของกล้วยไม้ที่ไม่สามารถออกจำหน่ายได้ (จากการสอบถามประมาณ 10 % จะไม่สามารถจำหน่ายได้) ผลที่ได้รับจะสามารถทราบถึง ผลผลิตที่แยกตามลักษณะของผลผลิต ที่สามารถจำหน่ายได้ในแต่ละปีของการปลูกเลี้ยง

จากผลผลิตที่สามารถจำหน่ายได้ดังกล่าว ก็ทำการจำแนกการจำหน่ายผลผลิตตามแหล่งจำหน่ายต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่าโดยเฉลี่ยแล้วผลผลิตต่อต้นในแต่ละปี ได้ถูกจำหน่ายไปที่ใดบ้าง และเมื่อคูณด้วยราคาจำหน่ายตามแหล่งต่าง ๆ และตามลักษณะของผลผลิตแล้วก็จะสามารถทราบถึงรายได้ที่ได้เฉลี่ยต่อต้น ในแต่ละปีของการปลูกเลี้ยงได้ และเมื่อต้องการหาผลผลิตต่อไร่ ในแต่ละปีก็จะนำจำนวนต้นกล้วยไม้ที่ปลูกเลี้ยงในพื้นที่ 1 ไร่ (16,000 ต้น) ไปคูณก็จะได้รายได้เฉลี่ยต่อไร่ เพื่อจะนำไปวิเคราะห์ผลตอบแทนต่อไป

เพื่อจะได้ผลที่ดีในการเปรียบเทียบผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงคามวิธีเดิม และคามวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ในการวิเคราะห์รายได้จะวิเคราะห์รายได้เปรียบเทียบกันตามพันธุ์ของกล้วยไม้สกุลหวายโดยจะทำการวิเคราะห์แยกคามวิธีปลูกเลี้ยง

อนึ่ง การปลูกเลี้ยงกล้วยไม้สกุลหวายในปัจจุบัน มีชนิดและพันธุ์หลายร้อยชนิด การจำแนกเป็นสี ไม่สามารถที่จะกระทำได้ เพราะในปัจจุบันพันธุ์หวายเหลือง และหวายแดงไม่ได้รับความนิยมในการปลูกเลี้ยงมากนักเนื่องจากไม่เป็นที่ต้องการของตลาด และปลูกเลี้ยงยากให้ผลผลิตต่ำ ในปัจจุบัน

นิยมที่จะปลูกเลี้ยงพันธุ์หวายขาว และหวายชมพูกันมาก ซึ่งจำแนกย่อยเป็นพันธุ์ได้อีกหลายชนิดและมีราคาจำหน่ายแตกต่างกันออกไปมาก เพื่อให้การวิเคราะห์ผลตอบแทน จากการปลูกเลี้ยงดังกล่าวไว้ให้เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ในการเลือกวิธีการปลูกเลี้ยง จึงจะทำการวิเคราะห์รายได้จากกล้วยไม้สกุลหวายที่มีผู้นิยมปลูกเลี้ยงกันมาก ในปัจจุบัน 4 ชนิดดังนี้

1. กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายพันธุ์วอลเตอร์ (Dendrobium Walter Oumae)
ลักษณะดอกของกล้วยไม้ตัดดอกพันธุ์นี้ จะเป็นสีขาวล้วน เป็นดอกกล้วยไม้สกุลหวายที่มีราคาจำหน่ายปานกลาง
2. กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายพันธุ์แพนด้า (Dendrobium EKapol 'Panda')
ลักษณะดอกของกล้วยไม้ตัดดอกพันธุ์นี้จะเป็นสีชมพู กลีบดอกใหญ่ ปลายกลีบดอกและสันดอกเป็นสีแดงเข้ม นอกนั้นเป็นสีขาว เป็นดอกกล้วยไม้สกุลหวายที่มีราคาจำหน่ายปานกลาง
3. กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายพันธุ์ไวปาฮู (Dendrobium Waipahu)
ลักษณะดอกของกล้วยไม้ตัดดอกพันธุ์นี้ เป็นสีชมพูกลีบดอกเล็ก ช่วงกลางดอกมีสีขาว ปลายกลีบใหญ่เป็นสีแดง ส่วนกลีบเล็กเป็นสีขาว เป็นดอกกล้วยไม้สกุลหวายที่มีราคาจำหน่ายสูง
4. กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายพันธุ์ซีซาร์เทต (Den. Caesar × Den. Theodore Takiguchi)
เป็นดอกกล้วยไม้สีชมพู กลีบดอกเล็ก สันเป็นสีแดง และกลีบดอก 2 กลีบเป็นสีแดงส่วนอื่นเป็นสีขาว เป็นดอกกล้วยไม้ สกุลหวายที่มีราคาจำหน่ายสูง

จากผลที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย

ก่อนที่จะพิจารณาถึงรายได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย จำเป็นที่จะต้องพิจารณาถึงผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายเสียก่อน เพื่อเป็นพื้นฐานนำไปคำนวณเป็นรายได้จากการปลูกเลี้ยง เพราะว่ารายได้จากการปลูกเลี้ยงนั้น สามารถคำนวณได้จากจำนวนผลผลิตคูณด้วยราคาต่อหน่วย ผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายสามารถแสดงรายละเอียดได้ ดังนี้

ผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

ผลผลิตจากการปลูกเลี้ยงดังกล่าวจะเริ่มนับตั้งแต่เริ่มปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ในโรงเรือนจริง ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 12 เดือน นับแต่นำต้นพันธุ์ออกจากขวดเพาะ และจะวิเคราะห์ผลผลิตต่อไปอีก 3 ปี ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

จากรายละเอียดในตารางที่ 3.1 พบว่า การปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จะให้ผลผลิตในปีแรก เฉลี่ยต้นละ 6.66 ช่อ โดยจำแนกเป็น

พันธุ์วอเคอร์	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	7.48	ช่อ
พันธุ์แพนด้า	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	7.27	ช่อ
พันธุ์ไวปาซู	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	5.98	ช่อ
พันธุ์ซีซาร์เทค	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	5.92	ช่อ

จากรายละเอียดในตารางที่ 3.2 พบว่าการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จะให้ผลผลิตตลอดระยะเวลาปลูกเลี้ยง 2 ปี เฉลี่ยต้นละ 18.46 ช่อ โดยจำแนกเป็น

พันธุ์วอเคอร์	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	21.75	ช่อ
พันธุ์แพนด้า	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	19.66	ช่อ
พันธุ์ไวปาซู	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	16.84	ช่อ
พันธุ์ซีซาร์เทค	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	15.69	ช่อ

จากรายละเอียดในตารางที่ 3.3 พบว่า การปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเพาะเนื้อเยื่อจะให้ผลผลิตตลอดระยะเวลาปลูกเลี้ยง 3 ปี เฉลี่ยต้นละ 30.18 ช่อ โดยจำแนกเป็น

พันธุ์วอเคอร์	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	34.50	ช่อ
พันธุ์แพนด้า	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	31.23	ช่อ
พันธุ์ไวปาซู	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	27.72	ช่อ
พันธุ์ซีซาร์เทค	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	27.28	ช่อ

ตารางที่ 3.1 แสดงผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เฉลี่ยต่อต้นในปีแรก

ส่วน	แถวริม					แถวกลาง					เฉลี่ย
	วอเตอร์	แพนด้า	ไวยาฐ	ซีชาร์เทค	เฉลี่ย	วอเตอร์	แพนด้า	ไวยาฐ	ซีชาร์เทค	เฉลี่ย	
1	7.2	6.1	5.7	6.1	6.28	7.0	7.6	6.1	5.8	6.63	6.46
2	7.4	7.6	5.6	5.7	6.58	7.0	7.8	5.8	5.9	6.78	6.68
3	7.5	7.0	5.9	6.2	6.65	7.3	7.5	6.2	6.3	6.83	6.74
4	6.4	7.4	6.2	6.1	6.53	7.2	6.9	6.1	5.7	6.48	6.51
5	7.7	6.7	5.9	5.5	6.45	6.3	7.9	5.8	6.2	7.05	6.75
6	7.6	7.0	6.4	5.9	6.73	7.3	6.6	6.1	6.1	6.53	6.63
7	7.4	7.6	5.8	6.0	6.75	7.6	7.3	6.2	5.8	6.73	6.74
8	6.5	6.3	6.3	6.4	6.88	7.7	6.6	5.9	6.1	6.58	6.73
9	7.5	7.8	6.1	5.6	6.75	8.0	7.5	6.0	5.9	6.85	6.80
10	7.6	7.3	5.8	5.7	6.60	6.7	8.7	5.7	5.5	6.65	6.63
รวม	74.8	71.0	59.7	59.2	66.18	74.7	74.4	59.9	59.3	67.08	66.63
เฉลี่ย	7.48	7.10	5.97	5.92	6.62	7.47	7.44	5.99	5.93	6.71	6.66

ตารางที่ 3.2 แสดงผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสุลหวายโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เฉลี่ยต่อต้นตลอดสองปี

ส่วน	แถวริม					แถวกลาง					เฉลี่ย
	วอเตอร์	แพนด้า	ไวยาซู	ซีชาร์เทด	เฉลี่ย	วอเตอร์	แพนด้า	ไวยาซู	ซีชาร์เทด	เฉลี่ย	
1	23.6	18.6	15.9	15.6	18.43	22.9	18.4	16.8	16.1	18.55	18.49
2	19.8	21.6	17.4	14.5	18.33	20.5	21.1	17.1	15.2	18.48	18.41
3	23.7	20.7	17.3	15.7	19.35	23.8	21.3	16.4	16.5	19.50	19.43
4	23.5	18.5	17.0	16.2	18.80	22.9	18.4	15.9	15.9	18.28	18.54
5	20.9	20.7	16.6	14.6	18.20	19.0	19.0	17.4	15.1	17.63	17.92
6	20.6	21.3	16.8	16.1	18.70	20.1	21.6	18.4	16.3	18.60	18.65
7	19.1	22.0	17.2	16.6	18.73	19.7	21.5	16.9	15.9	18.50	18.62
8	20.5	16.2	16.8	16.5	17.50	21.7	17.7	17.2	16.3	18.23	17.87
9	26.2	18.1	17.3	13.5	18.78	21.9	19.4	16.6	14.4	18.08	18.43
10	23.5	18.8	17.5	16.2	19.00	21.0	18.3	16.2	16.5	18.00	18.50
รวม	221.4	196.5	169.8	155.5	185.80	213.5	196.7	166.9	150.2	183.83	184.82
เฉลี่ย	22.14	19.65	16.98	15.55	18.58	21.35	19.67	16.69	15.82	18.38	18.48

ตารางที่ 3.3 แสดงผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เฉลี่ยต่อต้นตลอดสามปี

แถว	แถวริม					แถวกลาง					เฉลี่ย
	วอเตอร์	แพนด้า	ไวปาสู	ซีซาร์เทค	เฉลี่ย	วอเตอร์	แพนด้า	ไวปาสู	ซีซาร์เทค	เฉลี่ย	
1	32.5	31.7	27.4	27.1	29.68	32.7	28.9	27.60	26.6	28.95	29.32
2	36.5	33.6	27.9	27.3	31.33	36.9	34.0	26.80	27.5	31.30	31.32
3	34.0	34.2	26.2	26.9	30.83	32.0	33.3	27.60	26.5	29.85	30.14
4	32.0	30.3	27.8	27.2	29.33	31.2	31.8	26.00	26.6	28.90	29.12
5	36.6	32.8	28.4	28.2	31.50	35.0	32.8	27.90	27.7	30.85	31.18
6	35.2	31.7	26.9	27.4	30.30	33.1	30.3	27.80	26.9	29.53	29.92
7	35.6	28.5	28.3	26.1	30.13	31.7	30.8	28.20	26.6	29.63	29.98
8	35.6	29.5	27.9	26.9	30.13	37.5	28.2	28.10	27.5	30.33	30.23
9	34.3	26.8	28.4	27.4	29.23	36.4	29.2	27.80	26.5	29.98	29.61
10	36.5	31.8	27.9	26.6	30.70	34.7	34.3	27.50	28.1	31.15	30.93
รวม	348.8	310.9	279.10	273.10	302.98	313.6	313.6	275.30	272.5	300.65	301.82
เฉลี่ย	34.88	31.09	27.91	27.31	30.30	31.36	31.36	27.53	27.25	30.07	30.18

จากการวิเคราะห์ผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายที่ปลูกเลี้ยง
โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ทำให้สามารถสรุปผลได้ว่า

โดยเฉลี่ยแล้ว กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายที่ปลูกเลี้ยงโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จะให้ ผลผลิต
ต่อต้นในปีแรก เท่ากับ 6.66 ช่อ ผลผลิตในปีที่สองเท่ากับ (18.48 - 6.66) 11.82 ช่อ และ
ปีที่สามเท่ากับ(30.18 - 18.48) 11.70 ช่อ โดยจำแนกเป็น

พันธุ์วอเตอร์ ผลผลิตต่อต้นในปีแรกเท่ากับ 7.48 ช่อ ในปีที่สองเท่ากับ(21.75 - 7.48)
14.27 ช่อ ในปีสามเท่ากับ (34.50 - 21.75) 12.75 ช่อ

พันธุ์แพนด้า ผลผลิตต่อต้นในปีแรกเท่ากับ 7.27 ช่อ ในปีที่สองเท่ากับ(19.66 - 7.27)
12.39 ช่อ ในปีสามเท่ากับ(31.23 - 19.66) 11.57 ช่อ

พันธุ์ไวยาฑู ผลผลิตต่อต้นในปีแรกเท่ากับ 5.98 ช่อ ในปีที่สองเท่ากับ(16.84 - 5.98)
10.86 ช่อ ในปีสามเท่ากับ (27.72 - 16.84) 10.88 ช่อ

พันธุ์ซีซาร์เทค ผลผลิตต่อต้นในปีแรกเท่ากับ 5.92 ช่อ ในปีที่สองเท่ากับ(15.69 -
5.92) 9.77 ช่อ ในปีสามเท่ากับ(27.28 - 15.69) 11.59 ช่อ

ซึ่งสามารถคำนวณผลผลิตต่อไร่ ได้ดังนี้

ตารางที่ 3.4 แสดงผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย
โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเฉลี่ยต่อไร่

พันธุ์	ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3		รวม	
	ต่อต้น	ต่อไร่	ต่อต้น	ต่อไร่	ต่อต้น	ต่อไร่	ต้น	ไร่
วอเตอร์	7.48	119,680	14.27	228,320	12.75	204,000	34.50	552,000
แพนด้า	7.27	116,320	12.39	198,246	11.57	185,120	31.23	499,680
ไวยาฑู	5.98	95,680	10.86	173,760	10.88	174,080	27.72	443,520
ซีซาร์เทค	5.92	94,720	9.77	156,320	11.59	185,440	27.28	436,480
เฉลี่ย	6.66	106,560	11.82	189,120	11.70	187,200	30.18	482,880

จากรายละเอียดของกรคำนวณดังกล่าว ทำให้ทราบถึงปริมาณผลผลิตที่ได้จากการปลูก
 เลียงในแต่ละปี และจากผลผลิตดังกล่าวก็จำเป็นที่จะต้องนำมาจำแนก เป็นลักษณะของผลผลิต เพื่อ
 สะดวกต่อการคำนวณรายได้ เนื่องจากรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของผลผลิต
 จากรายละเอียดตามตารางที่ 3.5 แสดงให้เห็นถึงลักษณะของผลผลิตที่ได้จากการสำรวจจากผู้
 ปลูก เลียงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเพาะ เลียงเนื้อ เยื่อจำนวน 10 ราย ต่อกล้วยไม้แต่ละชนิด
 และจำนวน 20 ต้น ต่อผู้ปลูก เลียงแต่ละราย ซึ่งจะใช้เป็นพื้นฐานในการคำนวณผลผลิตแสดงให้เห็นว่า

โดยเฉลี่ยแล้ว การปลูก เลียงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเพาะ เลียงเนื้อ เยื่อจะให้
 ลักษณะทางผลผลิตในอัตราร้อยละ ดังนี้

	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
ข้อสั้น	48.22	6.33	4.80
ข้อกลาง	43.62	50.77	54.31
ข้อยาว	8.16	42.90	40.89
รวม	100.-	100.-	100.-

กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายพันธุ์วอเคอร์ ที่ปลูก เลียงโดยวิธีเพาะ เลียงเนื้อ เยื่อ จะให้
 ลักษณะทางผลผลิตในอัตราร้อยละ ดังนี้

	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
ข้อสั้น	28.18	7.02	4.75
ข้อกลาง	71.19	47.50	46.33
ข้อยาว	0.63	45.48	48.92
รวม	100.-	100.-	100.-

กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายพันธุ์แพนด้า ที่ปลูก เลียงโดยวิธีเพาะ เลียงเนื้อ เยื่อ จะให้
 ลักษณะทางผลผลิตในอัตราร้อยละ ดังนี้

	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
ข้อสั้น	62.40	3.17	3.27
ข้อกลาง	35.50	62.17	61.59
ข้อยาว	2.10	34.66	35.14
รวม	100.-	100.-	100.-

กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายพันธุ์ไวยาซุ ที่ปลูกเลี้ยงโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จะให้
ลักษณะผลผลิตในอัตราร้อยละ ดังนี้

	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
ข้อสั้น	51.81	9.57	7.02
ข้อกลาง	30.92	40.96	49.60
ข้อยาว	17.27	49.47	43.38
รวม	100.-	100.-	100.-

กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายพันธุ์ชาร์เทรด ที่ปลูกเลี้ยงโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ จะให้
ลักษณะผลผลิตในอัตราร้อยละ ดังนี้

	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
ข้อสั้น	50.13	7.38	5.92
ข้อกลาง	32.73	46.00	51.71
ข้อยาว	17.14	46.62	42.37
รวม	100.-	100.-	100.-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.5 แสดงสัดส่วนโดยเฉลี่ยของลักษณะผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้

โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจากผู้ปลูกเลี้ยง 10 รายๆ ละ 20 ต้น

ปี	ลักษณะข้อ	วอเดอร์		แพนด้า		ไวยาฑู		ซีซาร์เทต		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	สั้น	133	28.18	327	62.40	186	51.81	193	50.13	839	48.22
	กลาง	336	71.19	186	35.50	111	30.92	126	32.73	759	43.62
	ยาว	3	.63	11	2.10	62	17.27	66	17.14	142	8.16
	รวม	472	100.00	524	100.00	359	100.00	385	100.00	1,740	100.00
2	สั้น	52	7.02	38	3.17	72	9.57	60	7.38	222	6.33
	กลาง	352	47.50	746	62.17	308	40.96	374	46.00	1,780	50.77
	ยาว	337	45.48	416	34.66	372	49.47	379	46.62	1,504	42.90
	รวม	741	100.00	1,200	100.00	752	100.00	813	100.00	3,506	100.00
3	สั้น	33	4.75	47	3.27	44	7.02	45	5.92	169	4.80
	กลาง	332	46.33	885	61.59	311	49.60	393	51.71	1,911	54.31
	ยาว	340	48.92	505	35.14	272	43.38	322	42.37	1,439	40.89
	รวม	695	100.00	1,437	100.00	627	100.00	760	100.00	3,519	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธี เดิม

ผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธี เดิมจะ เริ่มนับตั้งแต่วันที่
นำต้นพันธุ์ลงเพาะเลี้ยง และจะวิเคราะห์ผลผลิตต่อไปอีก 3 ปี ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

ตามตารางที่ 3.6 พบว่า กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายที่ปลูกเลี้ยงโดยวิธี เดิม จะให้ผลผลิต
ในปีแรก เฉลี่ยต้นละ 4.89 ช่อ โดยจำแนกเป็น

พันธุ์วอเคอร์	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	6.38	ช่อ
พันธุ์แพนด้า	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	5.78	ช่อ
พันธุ์ไวปาซู	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	3.86	ช่อ
พันธุ์ซีซาร์เทค	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	3.55	ช่อ

จากตารางที่ 3.7 พบว่า กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย ที่ปลูกเลี้ยงโดยวิธี เดิม จะให้ผลผลิต
ตลอดระยะเวลา การปลูกเลี้ยงสองปี เฉลี่ยต้นละ 16:70 ช่อ โดยจำแนกเป็น

พันธุ์วอเคอร์	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	19.01	ช่อ
พันธุ์แพนด้า	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	18.61	ช่อ
พันธุ์ไวปาซู	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	14.97	ช่อ
พันธุ์ซีซาร์เทค	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	14.20	ช่อ

จากตารางที่ 3.8 พบว่า กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายที่ปลูกเลี้ยงโดยวิธี เดิม จะให้ผลผลิต
ตลอดระยะเวลาการปลูกเลี้ยง สามปี เฉลี่ยต้นละ 28.66 ช่อ โดยจำแนกเป็น

พันธุ์วอเคอร์	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	31.18	ช่อ
พันธุ์แพนด้า	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	30.83	ช่อ
พันธุ์ไวปาซู	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	27.04	ช่อ
พันธุ์ซีซาร์เทค	จะให้ผลผลิตเฉลี่ยต้นละ	25.63	ช่อ

ตารางที่ 3.6 แสดงผลผลิตจากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเดิมเฉลี่ยต่อต้นในปีแรก

สวน	แถวริม					แถวกลาง					เฉลี่ย
	วอเดอร์	แพนด้า	ไวยาซู	ซีซาร์เทค	เฉลี่ย	วอเดอร์	แพนด้า	ไวยาซู	ซีซาร์เทค	เฉลี่ย	
1	5.9	6.1	3.4	2.9	4.58	6.1	6.2	3.6	3.3	4.80	4.69
2	6.4	4.8	3.8	3.6	4.65	6.6	4.5	4.1	3.4	4.65	4.65
3	6.8	6.0	4.2	2.8	4.95	6.5	5.5	4.4	3.1	4.88	4.92
4	7.2	5.8	4.2	3.5	5.18	7.0	6.6	3.9	3.1	5.15	5.17
5	6.2	6.2	4.0	3.7	5.03	6.9	6.6	3.9	3.9	5.33	5.18
6	6.9	6.3	4.1	2.9	5.05	5.8	6.0	3.8	3.6	4.80	4.93
7	5.7	4.7	3.8	4.1	4.58	5.6	5.7	3.9	3.8	4.75	4.67
8	6.6	5.6	3.6	3.7	4.88	6.1	6.0	3.5	3.9	4.88	4.88
9	6.5	5.8	3.5	4.1	4.98	6.3	5.9	3.8	3.9	4.98	4.98
10	6.2	5.7	4.1	3.7	4.93	6.2	5.6	3.6	4.1	4.88	4.91
รวม	64.4	57.0	38.7	35.0	48.78	63.1	58.6	38.5	36.1	49.08	48.93
เฉลี่ย	6.44	5.70	3.87	3.50	4.88	6.31	5.86	3.85	3.61	4.91	4.89

ตารางที่ 3.7 แสดงผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเดิมเฉลี่ยต่อต้นตลอด 2 ปี

สวน	แถวริม					แถวกลาง					เฉลี่ย
	วอเคอร์	แพนด้า	ไวยาซู	ซีซาร์เทค	เฉลี่ย	วอเคอร์	แพนด้า	ไวยาซู	ซีซาร์เทค	เฉลี่ย	
1	18.4	19.0	14.1	14.4	16.48	18.4	19.2	16.0	13.7	16.83	16.66
2	19.2	19.6	15.1	15.2	17.28	19.6	20.6	15.6	14.4	17.55	17.42
3	19.8	19.6	16.2	13.9	17.38	18.7	19.3	15.8	14.3	17.03	17.21
4	18.2	17.3	13.8	15.5	16.20	18.3	15.5	14.3	14.4	15.63	15.92
5	19.1	17.4	15.2	14.6	16.58	19.6	18.3	14.6	15.7	17.10	16.84
6	18.6	19.5	14.4	13.5	16.50	19.8	19.2	14.6	14.4	17.00	16.75
7	19.9	18.6	16.1	15.1	17.43	18.2	18.1	15.0	14.2	16.38	16.91
8	18.4	18.9	14.5	13.1	16.23	19.1	18.5	15.2	13.4	16.55	16.39
9	19.3	19.1	15.0	13.4	16.70	18.7	19.0	14.8	13.1	16.40	16.55
10	19.5	17.6	14.8	14.4	16.58	19.3	17.9	14.1	13.3	16.15	16.37
รวม	190.4	186.6	149.2	143.1	167.33	189.7	185.8	150.2	140.9	166.60	166.96
เฉลี่ย	19.04	18.66	14.92	14.31	16.73	18.97	18.56	15.02	14.09	16.66	16.70

ตารางที่ ๑.๖ แสดงผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเดิม เจริญคอตันตลอดสามปี

สวน	แถวริม					แถวกลาง					
	ริเตอร์	แพนด้า	ไวยาฐ	ซีซาร์เทค	เจริญ	วอเตอร์	แพนด้า	ไวยาฐ	ซีซาร์เทค	เจริญ	เจริญ
1	30.6	30.1	26.3	25.4	28.10	32.4	31.0	26.8	26.8	29.25	28.98
2	31.4	32.4	27.1	24.7	28.90	32.3	31.1	27.4	24.5	28.83	28.87
3	29.8	27.9	26.8	24.3	27.20	29.6	30.6	27.0	23.9	27.78	27.49
4	32.4	30.3	25.6	26.1	28.60	31.8	29.9	27.3	25.7	28.68	28.64
5	32.2	31.7	28.2	25.6	29.43	31.5	32.8	27.4	26.3	29.50	29.47
6	31.8	30.1	26.8	24.8	28.38	29.9	29.5	27.1	26.2	28.18	28.28
7	30.9	34.2	27.3	25.4	29.45	30.7	31.2	26.9	24.9	28.45	28.95
8	29.9	29.8	28.0	27.3	28.75	32.0	30.5	27.2	26.5	29.05	28.90
9	32.6	32.4	26.6	24.5	29.03	30.2	31.2	26.9	25.7	28.50	28.77
10	31.7	30.1	27.3	26.8	28.98	29.8	29.7	26.8	27.2	28.38	28.68
รวม	313.3	309.0	270.0	254.9	286.80	310.2	307.6	270.8	257.7	286.58	286.69
เฉลี่ย	31.33	30.90	27.00	25.49	28.68	31.02	30.76	27.08	25.77	28.66	28.66

จากการวิเคราะห์ผลผลิตดังกล่าว สามารถแสดงให้เห็นถึงผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเดิม ดังนี้

โดยเฉลี่ยแล้ว ผลผลิต ต่อต้นในปีแรกเท่ากับ 4.89 ช่อ ในปีที่สองเท่ากับ(16.70 - 4.89) 11.81 ช่อ ในปีที่สามเท่ากับ(28.66 - 16.70) 11.96 ช่อ โดยสามารถจำแนกได้เป็น

พันธุ์วอเดอร์ ผลผลิตต่อต้นในปีแรกเท่ากับ 6.38 ช่อ ในปีที่สองเท่ากับ(19.01 - 6.38) 12.63 ช่อ ในปีที่สามเท่ากับ(31.18 - 19.01) 12.17 ช่อ

พันธุ์แพนด้า ผลผลิตต่อต้นในปีแรกเท่ากับ 5.78 ช่อ ในปีที่สองเท่ากับ(18.61 - 5.78) 12.83 ช่อ ในปีที่สามเท่ากับ (30.83 - 18.61) 12.22 ช่อ

พันธุ์ไวยาซุ ผลผลิตต่อต้นในปีแรกเท่ากับ 3.86 ช่อ ในปีที่สองเท่ากับ(14.97 - 3.86) 11.11 ช่อ ในปีที่สามเท่ากับ (27.04 - 14.97) 12.07 ช่อ

พันธุ์ซีซาร์เทค ผลผลิตต่อต้นในปีแรกเท่ากับ 3.55 ช่อ ในปีที่สองเท่ากับ(14.20 - 3.55) 10.65 ช่อ ในปีที่สามเท่ากับ(25.63 - 14.20) 11.43 ช่อ

และสามารถแสดง เป็นผลผลิตต่อไร่ได้ดังนี้

ตารางที่ 3.9 แสดงผลผลิตจากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเดิม
เฉลี่ยต่อไร่

พันธุ์	ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3		รวม	
	ต้น	ไร่	ต้น	ไร่	ต้น	ไร่	ต้น	ไร่
วอเดอร์	6.38	102,080	12.63	202,080	12.17	194,720	31.18	498,880
แพนด้า	5.78	92,480	12.83	205,280	12.22	195,520	30.83	493,280
ไวยาซุ	3.86	61,760	11.11	177,760	12.07	193,120	27.04	432,640
ซีซาร์เทค	3.55	56,800	10.65	170,400	11.43	182,880	25.63	410,080
รวม	4.89	78,240	11.81	188,960	11.96	191,360	28.66	458,560

ตารางที่ 3.10 แสดงสัดส่วนโดยเฉลี่ยของลักษณะผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้

โดยวิธีเดิมจากผู้ปลูกเลี้ยง 10 รายๆ ละ 20 ต้น

ปี	ลักษณะ ช่อ	วอเคอร์		แพนด้า		ไวปาฐ		ซีซาร์เทค		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	สั้น	116	30.05	319	63.80	167	54.36	185	59.29	807	52.34
	กลาง	266	69.43	177	35.40	110	31.96	87	27.88	642	41.63
	ยาว	2	.52	4	.80	47	13.66	40	12.82	93	6.03
	รวม	386	100.00	500	100.00	344	100.00	312	100.00	1,542	100.00
2	สั้น	60	11.43	21	4.26	72	9.73	133	15.06	286	10.83
	กลาง	334	63.62	301	61.05	313	42.30	356	40.32	1,304	49.37
	ยาว	131	24.95	171	34.69	355	47.97	394	44.62	1,051	39.80
	รวม	525	100.00	493	100.00	740	100.00	883	100.00	2,641	100.00
3	สั้น	39	5.83	42	5.17	51	7.06	56	7.70	188	6.41
	กลาง	326	48.73	567	69.74	381	52.77	369	50.76	1,643	56.06
	ยาว	304	45.44	204	25.09	290	40.17	302	41.54	1,100	37.53
	รวม	669	100.00	813	100.00	722	100.00	727	100.00	2,931	100.00

จากรายละเอียดของผลผลิตที่ได้จากการปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธี เดิม จำเป็นที่จะต้องจำแนกผลผลิตออกตามลักษณะของผลผลิต ซึ่งสามารถแสดงได้ตามตารางที่ 3.10 ซึ่งคำนวณผลผลิตจากผู้ปลูก เลี้ยง 10 รายต่อกล้วยไม้ในแต่ละพันธุ์ และจำนวนรายละเอียด 20 ต้น ในแต่ละพันธุ์ ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

โดย เฉลี่ย การปลูก เลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธี เดิม จะให้ลักษณะของผลผลิต ในอัตราร้อยละ ดังนี้

	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
ข้อสั้น	52.34	10.83	6.41
ข้อกลาง	41.63	49.37	56.06
ข้อยาว	6.03	39.80	37.53
รวม	100.-	100.-	100.-

กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายพันธุ์วอ เตอร์ จะให้ลักษณะของผลผลิตในอัตราร้อยละดังนี้

	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
ข้อสั้น	30.05	11.43	5.83
ข้อกลาง	69.43	63.62	48.73
ข้อยาว	0.52	24.95	45.44
รวม	100.-	100.-	100.-

กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายพันธุ์แห่น้ำ จะให้ลักษณะของผลผลิตในอัตราร้อยละ ดังนี้

	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
ข้อสั้น	63.80	4.26	5.17
ข้อกลาง	35.40	61.05	69.74
ข้อยาว	0.80	34.69	25.09
รวม	100.-	100.-	100.-

กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายพันธุ์ไวปาสุ จะให้ลักษณะของผลผลิตในอัตราร้อยละ ดังนี้

	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
ข้อสั้น	54.36	9.73	7.06
ข้อกลาง	31.96	42.30	52.77
ข้อยาว	13.66	47.97	40.17
รวม	100.-	100.-	100.-

กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายพันธุ์ชิวาร์ เทด จะให้ลักษณะของผลผลิตในอัตราร้อยละ ดังนี้

	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
ช่อสั้น	59.29	15.06	7.70
ช่อกลาง	27.86	40.32	50.76
ช่อยาว	12.82	44.62	41.54
รวม	100.-	100.-	100.-

รายได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย

รายได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย สามารถคำนวณได้จากการนำลักษณะของผลผลิต ที่ได้จากการปลูกเลี้ยงคูณด้วยราคาจำหน่ายของผลผลิตในแต่ละลักษณะของผลผลิต ก็จะสามารถทราบรายได้ในแต่ละปีของการปลูกเลี้ยงได้

แต่โดยปกติแล้ว การรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตของกล้วยไม้ในแต่ละช่องทางจะไม่เท่ากัน โดยสรุปแล้ว ผู้ปลูกเลี้ยงจะจำหน่ายผลผลิตได้ 3 ทาง คือ ส่งให้บริษัทส่งออก, ขายส่งให้พ่อค้าปลีก และขายปลีกเอง ราคาของการจำหน่ายให้กับบริษัทส่งออกจะสูงกว่าราคาขายส่งและราคาขายปลีก ซึ่งจากชนิดของกล้วยไม้ที่ใช้เป็นตัวอย่างสำรวจ สามารถสรุปราคาจำหน่ายผลผลิตได้ดังนี้

การจำหน่ายผลผลิตให้บริษัทส่งออก จะจำหน่ายได้เฉพาะช่อกลางและช่อยาว เท่านั้น
ราคาจำหน่ายเป็นดังนี้

ราคาจำหน่ายกล้วยไม้พันธุ์วอเตอร์ สำหรับบริษัทส่งออก ช่อละ	2.-	บาท
ราคาจำหน่ายกล้วยไม้พันธุ์แพนด้า สำหรับบริษัทส่งออก ช่อละ	2.50	บาท
ราคาจำหน่ายกล้วยไม้พันธุ์ไวปาส สำหรับบริษัทส่งออก ช่อละ	5.-	บาท
ราคาจำหน่ายกล้วยไม้พันธุ์ชิวาร์ เทดสำหรับบริษัทส่งออก ช่อละ	4.-	บาท
รวมเฉลี่ยสำหรับบริษัทส่งออกช่อละ	3.38	บาท

สำหรับการจำหน่ายผลผลิตให้กับพ่อค้าส่งและจำหน่ายปลีก สามารถจำหน่ายได้ในทุกลักษณะของผลผลิต การจำหน่ายจะจำหน่ายในอัตราต่อร้อยดอก ราคาของกล้วยไม้ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับปริมาณของกล้วยไม้แต่โดยเฉลี่ยแล้ว กล้วยไม้ในแต่ละพันธุ์จะมีราคาจำหน่าย ดังนี้

พันธุ์	ราคาจำหน่าย ต่อ ร้อยดอก
วอเคอร์	5 บาท
แพนด้า	8 บาท
ไวปาซู	10 บาท
ซีซาร์เทค	10 บาท

กล้วยไม้ ร้อยดอกนั้น จะมีจำนวนที่แตกต่างกันออกไป ตามลักษณะของผลผลิต ที่นำมา รวมกัน จะพบว่า กล้วยไม้จะมีจำนวนข้อสั้น โดยเฉลี่ย 20 ข้อ หรือเป็นข้อกลาง โดยเฉลี่ย 12 ข้อ หรือเป็นข้อยาว โดยเฉลี่ย 8 ข้อ ซึ่งสามารถคำนวณราคาต่อข้อของผลผลิตที่จำหน่ายให้พ่อค้าปลีก และการจำหน่ายปลีกได้ดังนี้

พันธุ์	ราคา	ราคา	ราคา	ราคา
	(ร้อยดอก)	ข้อสั้น	ข้อกลาง	ข้อยาว
วอเคอร์	5	.25	.42	.63
แพนด้า	8	.40	.67	1.00
ไวปาซู	10	.50	.83	1.25
ซีซาร์เทค	10	.50	.83	1.25
เฉลี่ย	8.25	.41	.69	1.03

รายได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

จากการคำนวณผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ตามตารางที่ 3.4 และจากรายละเอียดของลักษณะของผลผลิตที่ได้จากการสำรวจและวิเคราะห์ สามารถจะนำมาคำนวณหาผลผลิตได้แต่ละลักษณะที่ได้จากการปลูกเลี้ยงได้ เมื่อนำมาคำนวณรวมกับ ข้อมูลการจำหน่ายผลผลิต ซึ่งทราบว่าประมาณร้อยละ 10 ของผลผลิตจะไม่สามารถจำหน่ายได้ เนื่องจากจะเสียหายและพบว่าร้อยละ 40 ของผลผลิตในแต่ละปี จำหน่ายให้กับบริษัทส่งออก ดังนั้นสามารถแสดงให้เห็นถึง ช่องทางการจัดจำหน่ายผลผลิตจากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย ได้ตาม ตารางที่ 3.11 ซึ่งสรุปได้ว่า โดยเฉลี่ยแล้วการจำหน่ายผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย จะจำหน่ายให้บริษัทส่งออก รวมตลอดระยะเวลาปลูกเลี้ยง 3 ปี ค่อดันเท่ากับ 10.86 ข้อ หรือคิดเป็น 173,760 ข้อ ต่อไร่ โดยจำแนกเป็น

จำหน่ายในปีแรก	2.40 ข้อต่อตัน หรือคิดเป็น	38,400 ข้อต่อไร่
จำหน่ายในปีที่สอง	4.25 ข้อต่อตัน หรือคิดเป็น	68,000 ข้อต่อไร่
จำหน่ายในปีที่สาม	4.21 ข้อต่อตัน หรือคิดเป็น	67,360 ข้อต่อไร่

ส่วนผลผลิตที่เหลือนั้น จะจำหน่ายให้พ่อค้าปลีก หรือจำหน่ายเอง ซึ่งคิดเป็นจำนวนเท่ากับ 16.3 ข้อต่อตัน หรือเท่ากับ 260,800 ข้อต่อไร่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.11 แสดงช่องทางการจำหน่ายผลผลิตต่อต้น ที่ได้จากการปลูกเลี้ยง
กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

พันธุ์	ปีที่ ปลูกเลี้ยง	จำนวน ผลผลิต (ช่อ)	จำนวนที่ จำหน่ายได้ (ช่อ)	จำหน่ายให้ บริษัท ส่งออก (ช่อ)	จำหน่ายแหล่งอื่น		
					ข้อสั้น (ช่อ)	ข้อกลาง (ช่อ)	ข้อยาว (ช่อ)
วอเดอร่า	1	7.48	6.73	2.69	1.90	2.12	.02
	2	14.27	12.84	5.14	.90	3.47	3.33
	3	12.75	11.48	4.59	.55	3.08	3.26
	รวม	34.50	31.05	12.42	3.35	8.67	6.61
แพนด้า	1	7.27	6.54	2.46	4.08	-	-
	2	12.39	11.15	4.46	.35	4.07	2.27
	3	11.57	10.41	4.16	.34	3.76	2.15
	รวม	31.23	28.10	11.08	4.77	7.83	4.42
ไวปาส	1	5.98	5.38	2.15	2.79	.28	.16
	2	10.86	9.77	3.91	.93	2.23	2.70
	3	10.88	9.79	3.92	.96	2.76	2.42
	รวม	27.72	24.94	9.98	4.41	5.27	5.28
ซีซาร์เทด	1	5.92	5.33	2.13	2.67	.35	.18
	2	9.77	8.79	3.52	.65	2.29	2.33
	3	11.59	10.43	4.17	.62	3.10	2.54
	รวม	27.28	24.55	9.82	3.94	5.74	5.05
เจตีย์	1	6.66	5.99	2.40	2.89	.59	.11
	2	11.82	10.64	4.25	.67	3.10	2.62
	3	11.70	10.53	4.21	.51	3.31	2.50
	รวม	30.18	27.16	10.86	4.07	7.00	5.23

จากลักษณะของการจำหน่ายผลผลิตในตารางที่ 3.11 เมื่อนำราคาจำหน่ายผลผลิตในแต่ละช่องทางมาคูณจะสามารถแสดงให้เห็นถึงรายได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ได้ตามตารางที่ 3.12 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า

รายได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยเฉลี่ยพบว่า

ในปีแรกจะให้รายได้ต่อต้น	9.81 บาท หรือคิดเป็น	156,960 บาทต่อไร่
ในปีสองจะให้รายได้ต่อต้น	19.47 บาท หรือคิดเป็น	311,520 บาทต่อไร่
ในปีสามจะให้รายได้ต่อต้น	19.30 บาท หรือคิดเป็น	308,800 บาทต่อไร่
รวมรายได้ต่อต้น	48.58 บาท หรือคิดเป็น	777,280 บาทต่อไร่

ซึ่งสามารถจำแนก เป็นรายได้ในแต่ละพันธุ์ของกล้วยไม้สกุลหวายโดยเฉลี่ยต่อไร่ ได้ดังนี้

พันธุ์	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	รวม
วอเดอร์	108,160.-	224,960.-	202,560.-	535,680.-
แพนด้า	114,080.-	286,880.-	267,680.-	668,640.-
ไวปาสู	201,280.-	403,840.-	404,160.-	1,009,280.-
ซีซาร์เทค	185,760.-	307,520.-	363,840.-	837,120.-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.12 แสดงรายได้ต่อตันที่เกิดจากการจำหน่ายกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย
ที่ปลูกเลี้ยงโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

พันธุ์	ปีที่ ปลูกเลี้ยง	จำหน่ายให้ บริษัท ส่งออก (บาท)	จำหน่ายแหล่งอื่น			รวม (บาท)
			ข้อสั้น (บาท)	ข้อกลาง (บาท)	ข้อยาว (บาท)	
วอเคอร์	1	5.38	0.48	0.89	0.01	6.76
	2	10.28	0.22	1.46	2.10	14.06
	3	9.18	0.14	1.29	2.05	12.66
	รวม	24.84	0.84	3.64	4.16	33.48
แพนด้า	1	6.15	0.98	-	-	7.13
	2	11.15	1.78	2.73	2.27	17.93
	3	10.40	1.66	2.52	2.15	16.73
	รวม	27.70	4.42	5.25	4.42	41.79
ไวปาสู	1	10.75	1.40	0.23	0.20	12.58
	2	19.55	0.46	1.85	3.38	25.24
	3	19.60	0.35	2.29	3.02	25.26
	รวม	49.90	2.21	4.37	6.60	63.08
ซีซาร์เทค	1	8.52	1.33	0.29	0.22	10.36
	2	14.08	0.33	1.90	2.91	19.22
	3	16.68	0.31	2.57	3.18	22.74
	รวม	39.28	1.97	4.76	6.31	52.32
เจเลีย	1	8.11	1.18	.41	.11	9.81
	2	14.37	0.27	2.14	2.69	19.47
	3	14.23	0.21	2.28	2.58	19.30
	รวม	36.71	1.66	4.83	5.38	48.58

หมายเหตุ การคำนวณรายได้ ได้จากการนำจำนวนผลผลิตที่จำหน่ายในแต่ละช่องทางคูณด้วย
ราคา

รายได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเดิม

จากการคำนวณผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเดิม ตามตารางที่ 3.9 และลักษณะของผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยงในแต่ละปี สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อคำนวณหารายได้จากการปลูกเลี้ยงโดยวิธีเดิมได้ ซึ่งจากการสำรวจพบว่า ร้อยละ 10 ของผลผลิต จะไม่สามารถจำหน่ายได้ และผลผลิตร้อยละ 40 จะจำหน่ายให้บริษัทส่งออก โดยที่จะสามารถจำหน่ายได้ เฉพาะผลผลิตช่อกลางและยาวเท่านั้น ซึ่งสามารถสรุป ช่องทางการจำหน่ายได้ตามตารางที่ 3.13 ซึ่งพบว่าโดยเฉลี่ยแล้วการจำหน่ายผลผลิตให้กับบริษัทส่งออกนั้น ตลอดระยะเวลาปลูกเลี้ยงจะจำหน่ายให้กับบริษัทส่งออก ต้นละ 10.31 ช่อ หรือคิดเป็น 164,960 ช่อต่อไร่ ซึ่งจำแนกเป็น

จำหน่ายในปีแรก	1.76 ช่อต่อต้น หรือ	28,160 ช่อต่อไร่
จำหน่ายในปีสอง	4.25 ช่อต่อต้น หรือ	68,000 ช่อต่อไร่
จำหน่ายในปีสาม	4.30 ช่อต่อต้น หรือ	68,800 ช่อต่อไร่

ส่วนการจำหน่ายให้พ่อค้าปลีก และการจำหน่ายเองนั้น ตลอดระยะเวลาปลูกเลี้ยง จะจำหน่ายโดยเฉลี่ย ต้นละ 15.48 ช่อ หรือ 247,680 ช่อต่อไร่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.13 แสดงช่องทางการจำหน่ายผลผลิตที่ได้จากการปลูกเลี้ยง
กล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวายโดยวิธีเดิม คัดค้น

พันธุ์	ปีที่ ปลูกเลี้ยง	จำนวน ผลผลิต (ช่อ)	จำนวนที่ จำหน่ายได้ (ช่อ)	จำหน่ายให้ บริษัท ส่งออก (ช่อ)	จำหน่ายแหล่งอื่น		
					ช่อสั้น (ช่อ)	ช่อกลาง (ช่อ)	ช่อยาว (ช่อ)
วอเตอร์	1	6.38	5.74	2.29	1.73	1.71	0.01
	2	12.63	11.37	4.55	1.30	3.96	1.56
	3	12.17	10.95	4.38	.64	3.07	2.86
	รวม	31.18	28.06	11.22	3.67	8.74	4.43
แพนด้า	1	5.78	5.20	2.08	3.12	-	-
	2	12.83	11.55	4.62	.49	4.11	2.33
	3	12.22	11.00	4.40	.56	4.44	1.60
	รวม	30.83	27.75	11.10	4.17	8.55	3.93
ไวยาฐ	1	3.66	3.47	1.39	1.89	.13	.06
	2	11.11	10.00	4.00	.97	2.36	2.67
	3	12.07	10.86	4.34	.77	3.26	2.49
	รวม	27.04	24.33	9.73	3.63	5.75	5.22
ซีซาร์เทค	1	3.55	3.19	1.28	1.89	.01	.01
	2	10.65	9.59	3.84	1.44	2.05	2.26
	3	11.43	10.29	4.11	.79	2.96	2.43
	รวม	25.63	23.07	9.23	4.12	5.02	4.70
เจเลีย	1	4.89	4.40	1.76	2.30	.30	.04
	2	11.81	10.63	4.25	1.15	2.90	2.33
	3	11.96	10.76	4.30	.69	3.46	2.31
	รวม	28.66	25.79	10.31	4.14	6.66	4.68

จากช่องทางการจำหน่าย ตามตารางที่ 3.13 สามารถคำนวณเป็นรายได้ ได้โดยการคูณด้วยราคาจำหน่าย ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นได้ตามตารางที่ 3.14 ซึ่งพบว่า รายได้โดยเฉลี่ยจากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสกุลหวาย โดยวิธีเดิม เป็นดังนี้

ในปีแรกจะมีรายได้ค่อนัน 7.14 บาท หรือ 114,240 บาทต่อไร่

ในปีที่สองจะมีรายได้ค่อนัน 19.24 บาท หรือ 307,840 บาทต่อไร่

ในปีที่สามจะมีรายได้ค่อนัน 19.58 บาท หรือ 313,280 บาทต่อไร่

รวมระยะเวลา 3 ปี จะมีรายได้ค่อนัน 45.96 บาท หรือ 735,360 บาทต่อไร่

ซึ่งสามารถจำแนกเป็นรายได้ ในแต่ละพันธุ์ของกล้วยไม้สกุลหวาย โดยเฉลี่ยต่อไร่ได้ดังนี้

พันธุ์	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	รวม
วอเคอร์	91,840.-	193,120.-	192,160.-	477,120.-
แพนด้า	103,200.-	269,280.-	252,640.-	625,120.-
ไวปายู	129,440.-	412,480.-	446,240.-	988,160.-
ซีซาร์เทค	97,440.-	329,760.-	357,280.-	784,480.-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.14 แสดงรายได้จากการปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกสุลหวาย
ที่ปลูกเลี้ยงโดยวิธีเดิม

พันธุ์	ปีที่ปลูกเลี้ยง	จำหน่ายให้ บริษัทส่งออก (บาท)	จำหน่ายแหล่งอื่น			รวม (บาท)
			ข้อสั้น (บาท)	ข้อกลาง (บาท)	ข้อยาว (บาท)	
วอเคอร์	1	4.58	0.43	0.72	0.01	5.74
	2	9.10	0.33	1.66	0.98	12.07
	3	8.76	0.16	1.29	1.80	12.01
	รวม	22.44	0.92	3.67	2.79	29.82
แพนด้า	1	5.20	1.25	-	-	6.45
	2	11.55	0.20	2.75	2.33	16.83
	3	11.00	0.22	2.97	1.60	15.79
	รวม	27.75	1.67	5.72	3.93	39.07
ไวปาส	1	6.95	0.95	0.11	0.08	8.09
	2	20.00	0.48	1.96	3.34	25.78
	3	21.70	0.38	2.70	3.11	27.89
	รวม	48.65	1.81	4.77	6.53	61.76
ซีซาร์เทค	1	5.12	0.95	0.01	0.01	6.09
	2	15.36	0.72	1.70	2.83	20.61
	3	16.44	0.39	2.46	3.04	22.33
	รวม	36.92	2.06	4.17	5.88	49.03
เจดีย์	1	5.95	0.94	0.21	0.04	7.14
	2	14.37	0.47	2.00	2.40	19.24
	3	14.53	0.28	2.39	2.38	19.58
	รวม	34.85	1.69	4.60	4.82	45.96